

DODACI MALTERU, MALTERU ZA INJEKTIRANJE I BETONU

E.1. Dodaci malteru

E.1.1. Primjena

E.1.1.1. Svojstva i drugi zahtjevi kao i ocjena i provjera postojanosti svojstava dodatka malteru određuju se odnosno sprovode, zavisno od vrste dodatka, prema standardima navedenim u tač. E.1.1.1.1. i E.1.1.1.2. ovog priloga, standardima na koje ti standardi upućuju, odredbama ovog priloga, kao i u skladu sa odredbama posebnog propisa.

E.1.1.1.1. Svojstva i drugi zahtjevi, kao i ocjena i provjera postojanosti svojstava hemijskog dodataka malteru određuju se odnosno sprovode, u zavisnosti od vrste dodatka, prema standardima navedenim u tački E.1.5.1. ovog priloga.

E.1.1.1.2. Svojstva i drugi zahtjevi, kao i ocjena i provjera postojanosti svojstava mineralnog dodataka malteru određuju se odnosno sprovode, zavisno od vrste dodatka malteru, odgovarajućom primjenom Priloga E Pravilnika za betonske konstrukcije i standarda MEST EN 998-2.

E.1.1.2. Hemijski i mineralni dodatak malteru u smislu tačke E.1.1.1. ovog priloga, je dodatak koji se koristi za modifikaciju svojstava svježeg i/ili očvrslog maltera, proizvedenog u fabrici dodataka malteru.

E.1.2. Specifikacija svojstava, ocjena i provjera postojanosti svojstava i označavanje

E.1.2.1. Specifikacija svojstava

E.1.2.1.1. Svojstva hemijskog dodatka malteru moraju ispunjavati opšte zahtjeve bitne za svojstva maltera prema standardu MEST EN 934-3 i posebne zahtjeve specificirane standardima MEST EN 934-3 i MEST EN 998-2, standardima na koje ti standardi upućuju i odredbama ovog priloga, zavisno od vrste dodatka malteru za vrste navedene u tački E.1.2.1.2. ovog priloga.

E.1.2.1.2. Vrste hemijskih dodataka malteru su:

- a) aerant/plastifikator,
- b) usporivač vezivanja za malter sa odgođenim vezivanjem,
- c) aerant,
- d) plastifikator,
- e) dodatak za zadržavanje vode,
- f) dodatak za odbijanje vode,
- g) ubrzivač vezivanja,
- h) usporivač vezivanja,
- i) dodatak za poboljšanje prionljivosti,
- j) dodatak za snižavanje tačke smrzavanja.

E.1.2.1.3. Svojstva mineralnog dodatka malteru moraju ispuniti opšte i posebne zahtjeve bitne za svojstva maltera i, zavisno od vrste mineralnog dodatka, moraju biti specificirana u skladu sa tačkom E.1.1.1.2. ovog priloga, standardom MEST EN 998-2 i standardima na koje taj standard upućuje i odredbama ovog priloga, zavisno od vrste dodatka, za vrste navedene u tački E.1.2.1.4. ovog priloga.

E.1.2.1.4. Vrste mineralnih dodataka malteru su:

- a) vlakna,
- b) punilo (fileri),

- c) leteći pepeo,
- d) kamena prašina,
- e) pucolani i
- f) pigmenti.

E.1.2.1.5. Svojstva hemijskog i mineralnog dodatka malteru moraju se specificirati u glavnom projektu zidane konstrukcije.

E.1.2.2. Ocjena i provjera postojanosti svojstava

E.1.2.2.1. Ocjena i provjera postojanosti svojstava hemijskog dodatka sa malterom, zavisno od vrste dodatka, sprovodi se prema odredbama Dodatka ZA standarda MEST EN 934-3 i standardu MEST EN 934-6, kao i odredbama ovog priloga i posebnog propisa.

E.1.2.2.2. Ocjena i provjera postojanosti svojstava mineralnog dodatka sa malterom, zavisno od vrste dodatka, sprovodi se u skladu sa tačkom E.1.1.1.2. ovog priloga.

E.1.2.3. Označavanje

E.1.2.3.1. Hemijski dodatak malteru označava se na otpremnici i na ambalaži, zavisno od vrste dodatka, prema standardu MEST EN 934-3, odnosno prema odredbama propisa kojim se uređuje način označavanja građevinskih proizvoda. Oznaka mora obavezno sadržavati upućivanje na taj standard.

E.1.2.3.2. Mineralni dodatak malteru označava se, zavisno od vrste dodatka, u skladu sa tačkom E.1.1.1.2. ovog priloga.

E.1.3. Ispitivanje

E.1.3.1. Uzorci za ispitivanje i ispitivanje svojstava hemijskog dodatka malteru sprovode se, zavisno od vrste dodatka, prema standardima na koje upućuje standard iz tačke E.1.5.1. ovog priloga.

E.1.3.2. Hemijski dodaci malteru ispituju se na referentnim mješavinama maltera prema standardima na koje upućuju standardi iz tačke E.1.5.1. ovog priloga.

E.1.3.3. Uzorci za ispitivanje i ispitivanje svojstava mineralnog dodatka malteru sprovode se, zavisno od vrste dodatka, u skladu sa tačkom E.1.1.1.2. ovog priloga.

E.1.4. Kontrola dodatka malteru prije izrade

E.1.4.1. Kontrola hemijskog i mineralnog dodatka malteru sprovodi se u fabrici maltera, u pogonu za proizvodnju prefabrikovanih zidova i na gradilištu radi identifikacije ispitivanjem opštih svojstava prema standardu MEST EN 934-3.

E.1.4.1. Kontrola hemijskog i mineralnog dodatka malteru sprovodi se u fabrici maltera, u pogonu za proizvodnju prefabrikovanih zidova i na gradilištu radi identifikacije ispitivanjem opštih svojstava prema standardu MEST EN 934-3.

E.1.4.2. Kontrola dodatka malteru sprovodi se odgovarajućom primjenom standarda na koje upućuju standardi iz tačke E.1.5.1. ovog priloga.

E.1.5. Lista standarda

E.1.5.1. Standardi za dodatak malteru

1.	MEST EN 934-3:2013	Dodaci za beton, malter i ispune (injekcione mase) Dio 3: Dodaci malteru za zidanje - Definicije, zahtjevi, usaglašenost, označavanje i obilježavanje
2.	MEST EN 934-6:2019	Dodaci za beton, malter i injekcione smjese - Dio 6: Uzorkovanje, ocjena i provjera postojanosti svojstava
3.	MEST EN 998-2:2017	Specifikacija maltera za zidanje - Dio 2: Malter za zidanje

E.2. Dodaci malteru za injektiranje i betonu

E.2.1.Primjena i drugi zahtjevi

E.2.1.1. Svojstva i drugi zahtjevi, kao i ocjena i provjera postojanosti svojstava dodataka betonu i malteru za injektiranje, određuju se odnosno sprovode, zavisno od vrste dodatka, prema Prilogu E Pravilnika za betonske konstrukcije, odredbama ovog pravilnika, kao i u skladu sa odredbama posebnog propisa.

E.2.1.2. Svojstva dodataka betonu i malteru za injektiranje moraju se specificirati u glavnom projektu zidane konstrukcije.